

Társadalomtudománnyal foglalkozó karok Web of Science (WOS) által indexált folyóiratcikkeinek vizsgálata 2016 és 2020 között

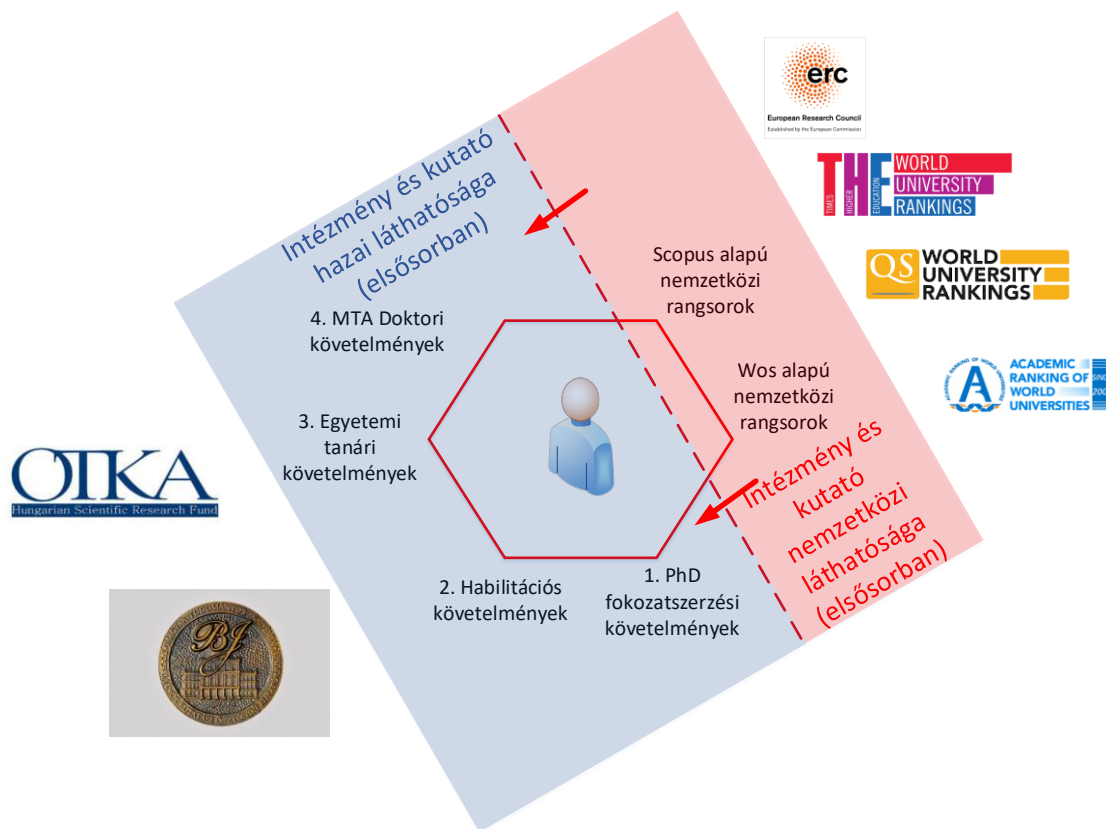
Sasvári Péter¹ - Urbanovics Anna²

Link: <http://doi.org/10.13140/RG.2.2.21669.63201>

Bevezetés

Az utóbbi időkben az Államtudományi Hírlevél mellékleteként megjelenő írásaink célja körbejárni a legérdekesebb, nemzetközi tudományos élettél és folyamatokkal, a hazai tudományos közösséget is érintő kérdéseket. Ezek mentén foglalkoztunk több alkalommal a nemzetközi teljesítményértékelés és rendszer alapját adó nemzetközi egyetemi rangsorokkal, hazai előmeneteli rendszerekkel, a társadalomtudományokra vonatkozó sajátosságokkal (Sasvári et al., 2020).

Jelen tanulmányban azt vizsgáljuk, hogy a hazai társadalomtudománnyal foglalkozó karok publikációs teljesítménye miként kerül elszámolásra, különös tekintettel a nemzetközileg magasan indexált közlemények „hasznosulására”. Magyarországon a társadalomtudományokkal foglalkozó kutatóknak egyszerre számos követelményrendszernek szükséges megfelelni, hiszen saját és intézményi előmenetelükre, versenyképességükre egyaránt termelniük kell közleményeket.



1. ábra: Társadalomtudománnyal foglalkozó kutatókat érintő követelményrendszere

Forrás: MTMT

¹ Egyetemi docens, Nemzeti Közszolgálati Egyetem Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Közszerkezési és Infotechnológiai Tanszék, 1083 Budapest, Ludovika tér 2. E-mail: Sasvari.Peter@uni-nke.hu

² PhD hallgató, Nemzeti Közszolgálati Egyetem Közigazgatás-tudományi Doktori Iskola, 1083 Budapest, Ludovika tér 2. E-mail: anna.urbanovics@gmail.com

Az utóbbi években átrendeződő teljesítményértékelés fokozatosan a nemzetközileg magasan jegyzett közlemények felé tolja a publikációs tendenciákat, ezen belül is kiemelt jelentőséggel bírnak a világszerte két elismert citációs adatbázis által jegyzett közlemények köre. Ezek egyike a Clarivate Analytics (Web of Science), a másik a Scopus. E két adatbázisra nemzetközi szinten is építenek, ennek legjobb példája a nemzetközi egyetemi rangsorok minősítési folyamata. Ezek közül három rangsort érdemes kiemelni, melyek a Quacquarelli Symonds (QS, Scopus alapú), a Times Higher Education (THE, Scopus alapú) és az Academic Ranking of World Universities (ARWU, WOS alapú). A három rangsor mindegyikében jelentős súllyal kerül figyelembevételre a kutatási (kimondottan publikációs) teljesítmény.

A hazai kutatók egyéni előmenetelük szempontjából kettő piramist igyekeznek megmászni (Bazsa, 2017). Az egyik piramis csúcsát az egyetemi tanári kinevezés, a legutóbbi szabályozások szerint Scopus által indexált publikációs minimummal, míg a másik piramis egyik legmagasabb lépcsőfokát az MTA doktori fokozatszerzés jelenti. Ez utóbbihoz a társadalomtudósok számára az MTA IX. Osztály által meghatározott nemzetközi és hazai listás folyóiratok a legjobb pontszámokkal elszámoltathatók. Ezek szerint tehát mind az MTA folyóiratlistáit, mind az SJR-t (Scimago Journal Ranking) illetve Scopust, és a Web of Science Master Journal List követniük szükséges a siker érdekében.

A három lista között viszont jelentős eltérések vannak, aminek pontos számítására vállalkozunk ebben a rövid elemzésben.

Eredmények

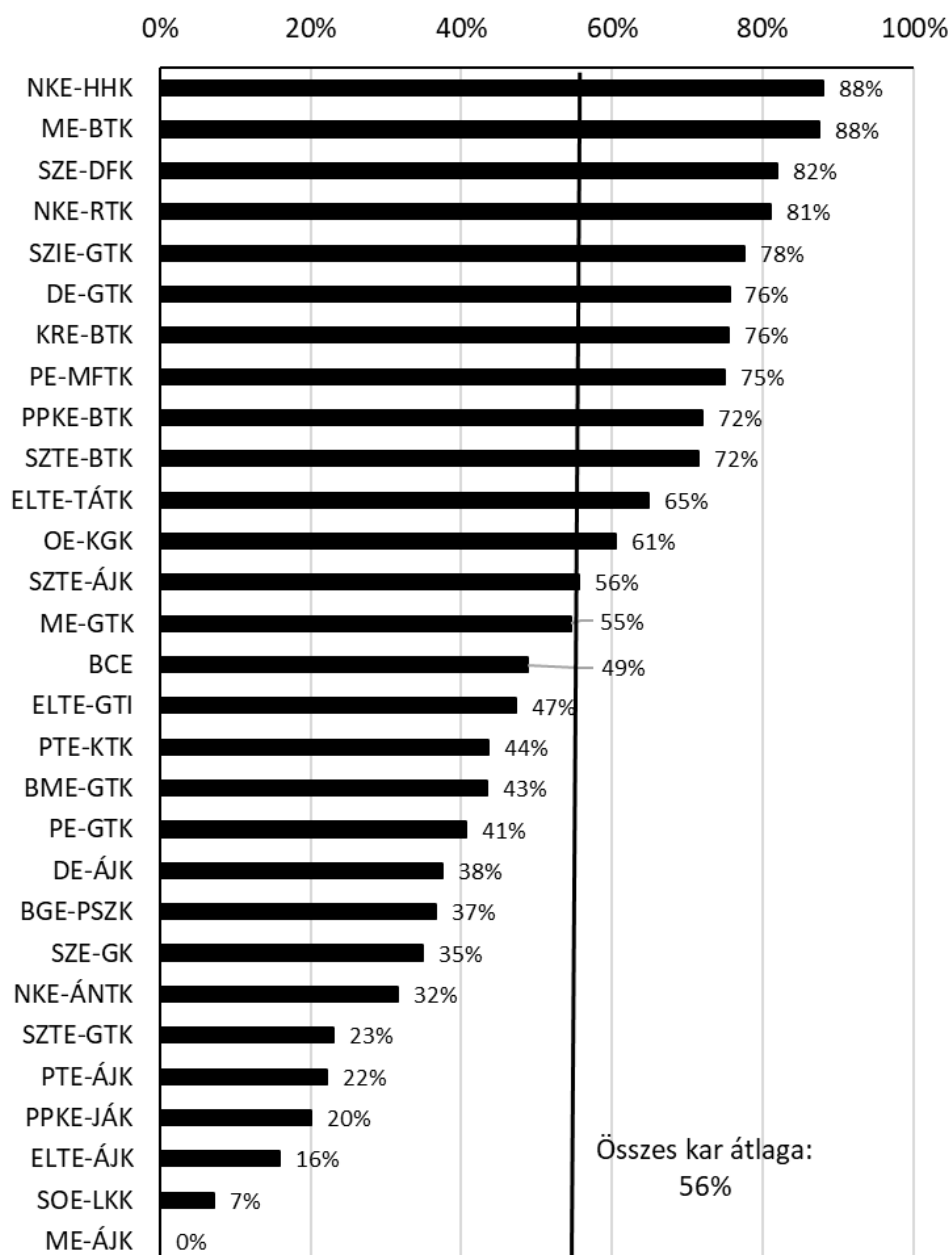
Az elemzést 30 társadalomtudományi kar körében végeztük el, vizsgálva azok publikációs adatait. A 2. ábrán azt láthatjuk, hogy tulajdonképpen mennyi az a „veszteség”, ami ugyan a Web of Science által indexált, de az MTA listáin nem szereplő lapban megjelenő közlemény. Ezek ugyanis a szerzők MTA doktori fokozatszerzési eljárása során kizárólag méltányossági kérelemmel fogadható el, és akkor is legfeljebb „B” kategóriásként.

"Az átsorolási kérelmek befogadására és B, C vagy D kategóriás pontértékkel való figyelembevételére az illetékes tudományos vagy doktori bizottság tesz javaslatot, amelyeket az Osztály (külön-külön) jóváhagy vagy elutasít. " - Aktuális, 2019. június 28-tól hatályos MTA doktori minimumkövetelmények³

³ Link:

https://mta.hu/data/dokumentumok/doktori_tanacs/IX.%20Osztal/2019/9GJO_DoktoriMinimumkovetelmenyekTara_20190628tol.pdf

MTA IX. Osztály listáján nem szereplő Wos által indexált folyóiratcikkek aránya (%)



2. ábra: Egyes karok veszteségei a WOS közlemények elfogadásának tekintetében 2016 és 2020 között⁴

⁴ Rövidítések: BCE-TK= Budapesti Corvinus Egyetem, BGE-PSZK= Budapesti Gazdasági Egyetem Pénzügyi és Számviteli Kar, BME-GTK= Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar, DE-ÁJK= Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar, DE-GTK= Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar, ELTE-ÁJK= Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar, ELTE-GTI= Eötvös Loránd Tudományegyetem Gazdálkodástudományi Intézet, ELTE-TÁTK= Eötvös Loránd Tudományegyetem Társadalomtudományi Kar, KRE-ÁJK= Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar, KRE-BTK= Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar, ME-ÁJK= Miskolci Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar, ME-BTK= Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Kar,

A 2. ábra az ilyen, WOS által indexált közleményeket foglalja össze, melyek az MTA IX Osztály listáján nem szerepelnek. A legnagyobb veszteséget (88%) az NKE-HHK kar és az ME-BTK (88%) tudhatják magukénak, majd az SZE-DFK (82%), az NKE-RTK (81%) és a SZIE-GTK (78%) következnek. **Az összes kar átlagában a veszteség tetemes, 56%.**

A részletes adatokat karokra és az MTA IX. Osztály tudományos bizottságainak listái szerinti bontást a melléklet 1. táblázata taglalja részletesen.

Felhasznált irodalom

- [1.] Aktuális, 2019. június 28-tól hatályos doktori minimumkövetelmények, Link: https://mta.hu/data/dokumentumok/doktori_tanacs/IX.%20Oszaly/2019/9GJO_DoktoriMinimumkovetelmenyekTara_20190628tol.pdf
- [2.] Bazsa GY. (2017): Felfelé a pályán. Hazai oktatói-kutatói karrierállomások. Magyar Tudomány.178. évf. 5. sz. 594–606. old.
- [3.] Sasvári P, Bakacsi Gy, Urbanovics A (2020). Eltérő utak, eltérő publikációs stratégiák: tudományterületi kutatói mintázatok = Different pathways and publication strategies: research patterns of disciplines. STATISZTIKAI SZEMLE 98 : 8 pp. 1001-1023. , 23 p.

ME-GTK= Miskolci Egyetem Gazdaságtudományi Kar, NKE-ÁNTK= Nemzeti Közszolgálati Egyetem Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, NKE-HHK= Nemzeti Közszolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, NKE-RTK= Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Kar, OE-KGK= Óbudai Egyetem Keleti Károly Gazdasági Kar, PE-GTK= Pannon Egyetem Gazdaságtudományi Kar, PE-MFTK= Pannon Egyetem Modern Filológiai és Társadalomtudományi Kar, PPKE-BTK= Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar, PPKE-JÁK= Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Kar, PTE-ÁJK= Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar, PTE-KTK= Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kar, SOE-LKK= Soproni Egyetem Lámfalussy Sándor Közgazdaságtudományi Kar, SZE-DFK= Széchenyi István Egyetem Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar, SZE-GK= Széchenyi István Egyetem Kautz Gyula Gazdaságtudományi Kar, SZIE-GTK= Szent István Egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar, SZTE-ÁJK= Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar, SZTE-BTK= Szegedi Tudományegyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar, SZTE-GTK= Szegedi Tudományegyetem Gazdaságtudományi Kar.

Melléklet

1. táblázat: WOS folyóiratcikkek viszonya az MTA. IX. Osztály bizottságainak listájához

Web of Science folyóiratcikkek száma)(db)	GMB ⁵		ÁJB		DEM		HTB		PTB		NFDB		RegTB		SZTB		MTA IX. Osztály		Scopus	
	Nem listás (NI)	Listás (L)	NI	L	NL	Listás	NI	L	NI	L	NI	L	NI	L	NI	L	NI	L	Nem indexált	Indexált
Állam-, jog-, nemzetközi- és rendészettudományi karok	175	54	146	83	226	3	229	0	187	42	219	10	181	48	152	77	89	140	81	148
DE-ÁJK	7	1	3	5	7	1	8	0	5	3	8	0	7	1	7	1	3	5	4	4
ELTE-ÁJK	40	4	24	20	44	0	44	0	20	24	40	4	36	8	29	15	7	37	11	33
KRE-ÁJK	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.
ME-ÁJK	1	1	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	1	1	0	2	0	2
NKE-ÁNTK	55	40	60	35	93	2	95	0	83	12	90	5	60	35	45	50	30	65	40	55
NKE-RTK	36	1	36	1	37	0	37	0	37	0	37	0	37	0	32	5	30	7	4	33
PPKE-JÁK	5		1	4	5	0	5	0	5	0	5	0	5	0	5	0	1	4	0	5
PTE-ÁJK	14	4	4	14	18	0	18	0	16	2	18	0	14	4	14	4	4	14	12	6
SZE-DFK	11		10	1	11	0	11	0	11	0	11	0	11	0	10	1	9	2	4	7
SZTE-ÁJK	6	3	6	3	9	0	9	0	8	1	8	1	9	0	9	0	5	4	6	3
Közgazdaság- és gazdaságtudományi karok	585	317	771	131	844	58	902	0	812	90	883	19	714	188	646	256	493	409	255	647
BGE-PSZK	23	18	33	8	40	1	41	0	34	7	37	4	27	14	21	20	15	26	16	25
BME-GTK	86	50	124	12	134	2	136	0	131	5	133	3	117	19	92	44	59	77	24	112
DE-GTK	113	30	142	1	141	2	143	0	141	2	142	1	139	4	132	11	108	35	8	135
ELTE-GTI	19	17	36	0	36	0	36	0	35	1	36	0	34	2	34	2	17	19	4	32
ME-GTK	48	29	54	23	65	12	77	0	65	12	77	0	53	24	47	30	42	35	41	36

⁵ Rövidítések: ÁJB=Állam- és Jogtudományi Bizottság, GMB=Gazdaságtudományi Doktori Minősítő Bizottság, HTB=Hadtudományi Bizottság, NFDB=Nemzetközi és Fejlődéstanulmányok Doktori Bizottság, PTB=Politikatudományi Bizottság, RegTB=Regionális Tudományok Bizottsága, SZTB=Szociológiai Tudományos Bizottság és DEM=Demográfiai Osztályközi Állandó Bizottság.

Web of Science folyóiratcikkek száma)(db)	GMB ⁵		ÁJB		DEM		HTB		PTB		NFDB		RegTB		SZTB		MTA IX. Osztály		Scopus	
OE-KGK	26	12	32	6	38	0	38	0	38	0	38	0	31	7	29	9	23	15	12	26
PE-GTK	22	15	37	0	37	0	37	0	32	5	32	5	31	6	23	14	15	22	4	33
PTE-KTK	43	35	72	6	73	5	78	0	64	14	77	1	54	24	57	21	34	44	30	48
SOE-LKK	4	10	7	7	8	6	14	0	8	6	13	1	6	8	5	9	1	13	8	6
SZE-GK	30	33	38	25	48	15	63	0	44	19	61	2	33	30	27	36	22	41	37	26
SZIE-GTK	157	30	171	16	181	6	187	0	181	6	187	0	172	15	160	27	145	42	34	153
SZTE-GTK	14	38	25	27	43	9	52	0	39	13	50	2	17	35	19	33	12	40	37	15
Társadalom-, bölcész- és hadtudományi karok	1 139	345	1 426	58	1 441	43	1 482	2	1 344	140	1 391	93	1 369	115	1 136	348	873	611	362	1 122
BCE ⁶	530	300	777	53	804	26	830	0	732	98	758	72	736	94	620	210	405	425	203	627
ELTE-TÁTK	178	32	206	4	206	4	209	1	179	31	193	17	193	17	159	51	136	74	63	147
KRE-BTK	43	6	49	0	49	0	49	0	47	2	47	2	49	0	42	7	37	12	3	46
ME-BTK	16	0	16	0	16	0	16	0	16	0	16	0	16	0	14	2	14	2	1	15
NKE-HHK	47	3	50	0	50	0	49	1	50	0	50	0	50	0	48	2	44	6	11	39
PE-MFTK	32	0	32	0	32	0	32	0	31	1	31	1	32	0	26	6	24	8	4	28
PPKE-BTK	121	4	124	1	117	8	125	0	121	4	124	1	123	2	98	27	90	35	46	79
SZTE-BTK	172	0	172	0	167	5	172	0	168	4	172	0	170	2	129	43	123	49	31	141
Összesen	1 899	716	2 343	272	2 511	104	2 613	2	2 343	272	2 493	122	2 264	351	1 934	681	1 455	1 160	698	1 917

Forrás: MTMT

⁶ Nincs kari bontás.

2. táblázat: WOS folyóiratcikkek megoszlása az MTA. IX. Osztály bizottságainak listájához

Web of Science folyóiratcikkek megoszlása	GMB		ÁJB		DEM		HTB		PTB		NFDB		RegTB		SZTB		MTA IX Osztály		Scopus		
	Elszámolhatóság	Nem listás (NI)	Listás (L)	NI	L	NI	L	NI	L	NI	L	NI	L	NI	L	NI	L	NI	L	Nem indexált	Indexált
Állam-, jog-, nemzetközi- és rendészettudományi karok	76%	24%	64%	36%	99%	1%	100%	0%	82%	18%	96%	4%	79%	21%	66%	34%	39%	61%	35%	65%	
DE-ÁJK	88%	13%	38%	63%	88%	13%	100%	0%	63%	38%	100%	0%	88%	13%	88%	13%	38%	63%	50%	50%	
ELTE-ÁJK	91%	9%	55%	45%	100%	0%	100%	0%	45%	55%	91%	9%	82%	18%	66%	34%	16%	84%	25%	75%	
KRE-ÁJK	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.
ME-ÁJK	50%	50%	100%	0%	100%	0%	100%	0%	100%	0%	100%	0%	100%	0%	50%	50%	0%	100%	0%	100%	
NKE-ÁNTK	58%	42%	63%	37%	98%	2%	100%	0%	87%	13%	95%	5%	63%	37%	47%	53%	32%	68%	42%	58%	
NKE-RTK	97%	3%	97%	3%	100%	0%	100%	0%	100%	0%	100%	0%	100%	0%	86%	14%	81%	19%	11%	89%	
PPKE-JÁK	100%	0%	20%	80%	100%	0%	100%	0%	100%	0%	100%	0%	100%	0%	100%	0%	20%	80%	0%	100%	
PTE-ÁJK	78%	22%	22%	78%	100%	0%	100%	0%	89%	11%	100%	0%	78%	22%	78%	22%	22%	78%	67%	33%	
SZE-DFK	100%	0%	91%	9%	100%	0%	100%	0%	100%	0%	100%	0%	100%	0%	91%	9%	82%	18%	36%	64%	
SZTE-ÁJK	67%	33%	67%	33%	100%	0%	100%	0%	89%	11%	89%	11%	100%	0%	100%	0%	56%	44%	67%	33%	
Közgazdaság- és gazdaságtudományi karok	65%	35%	85%	15%	94%	6%	100%	0%	90%	10%	98%	2%	79%	21%	72%	28%	55%	45%	28%	72%	
BGE-PSZK	56%	44%	80%	20%	98%	2%	100%	0%	83%	17%	90%	10%	66%	34%	51%	49%	37%	63%	39%	61%	
BME-GTK	63%	37%	91%	9%	99%	1%	100%	0%	96%	4%	98%	2%	86%	14%	68%	32%	43%	57%	18%	82%	
DE-GTK	79%	21%	99%	1%	99%	1%	100%	0%	99%	1%	99%	1%	97%	3%	92%	8%	76%	24%	6%	94%	
ELTE-GTI	53%	47%	100%	0%	100%	0%	100%	0%	97%	3%	100%	0%	94%	6%	94%	6%	47%	53%	11%	89%	
ME-GTK	62%	38%	70%	30%	84%	16%	100%	0%	84%	16%	100%	0%	69%	31%	61%	39%	55%	45%	53%	47%	
OE-KGK	68%	32%	84%	16%	100%	0%	100%	0%	100%	0%	100%	0%	82%	18%	76%	24%	61%	39%	32%	68%	
PE-GTK	59%	41%	100%	0%	100%	0%	100%	0%	86%	14%	86%	14%	84%	16%	62%	38%	41%	59%	11%	89%	
PTE-KTK	55%	45%	92%	8%	94%	6%	100%	0%	82%	18%	99%	1%	69%	31%	73%	27%	44%	56%	38%	62%	
SOE-LKK	29%	71%	50%	50%	57%	43%	100%	0%	57%	43%	93%	7%	43%	57%	36%	64%	7%	93%	57%	43%	

Web of Science folyóiratcikkek megoszlása	GMB		ÁJB		DEM		HTB		PTB		NFDB		RegTB		SZTB		MTA IX Osztály		Scopus	
SZE-GK	48%	52%	60%	40%	76%	24%	100%	0%	70%	30%	97%	3%	52%	48%	43%	57%	35%	65%	59%	41%
SZIE-GTK	84%	16%	91%	9%	97%	3%	100%	0%	97%	3%	100%	0%	92%	8%	86%	14%	78%	22%	18%	82%
SZTE-GTK	27%	73%	48%	52%	83%	17%	100%	0%	75%	25%	96%	4%	33%	67%	37%	63%	23%	77%	71%	29%
Társadalom-, bölcész- és hadtudományi karok	77%	23%	96%	4%	97%	3%	100%	0%	91%	9%	94%	6%	92%	8%	77%	23%	59%	41%	24%	76%
BCE	64%	36%	94%	6%	97%	3%	100%	0%	88%	12%	91%	9%	89%	11%	75%	25%	49%	51%	24%	76%
ELTE-TÁTK	85%	15%	98%	2%	98%	2%	100%	0%	85%	15%	92%	8%	92%	8%	76%	24%	65%	35%	30%	70%
KRE-BTK	88%	12%	100%	0%	100%	0%	100%	0%	96%	4%	96%	4%	100%	0%	86%	14%	76%	24%	6%	94%
ME-BTK	100%	0%	100%	0%	100%	0%	100%	0%	100%	0%	100%	0%	100%	0%	88%	13%	88%	13%	6%	94%
NKE-HHK	94%	6%	100%	0%	100%	0%	98%	2%	100%	0%	100%	0%	100%	0%	96%	4%	88%	12%	22%	78%
PE-MFTK	100%	0%	100%	0%	100%	0%	100%	0%	97%	3%	97%	3%	100%	0%	81%	19%	75%	25%	13%	88%
PPKE-BTK	97%	3%	99%	1%	94%	6%	100%	0%	97%	3%	99%	1%	98%	2%	78%	22%	72%	28%	37%	63%
SZTE-BTK	100%	0%	100%	0%	97%	3%	100%	0%	98%	2%	100%	0%	99%	1%	75%	25%	72%	28%	18%	82%
Összesen	73%	27%	90%	10%	96%	4%	100%	0%	90%	10%	95%	5%	87%	13%	74%	26%	56%	44%	27%	73%

Forrás: MTMT